

Podklad pro diskusi o strategickém plánu Litně

28.1.2023

Diskuse silných a slabých stránek

První část diskuse se zaměří na silné a slabé stránky Městyse Liteň, resp. jejích rozvojových oblastí. Následující tabulky přinášejí shrnutí silných a slabých stránek těchto oblastí. Vycházejí z analýzy dostupných dat a z osobní znalosti Litně a jejího okolí. Silné stránky představují základní kameny, na nichž lze stavět další rozvoj Litně, zatímco slabé stránky lze považovat za jisté problémy, které brání dalšímu rozvoji, a které je tedy třeba řešit či alespoň iniciovat jejich řešení. Diskuse by měla napomoci jejich vhodnějšímu popsání, aby následně mohly být hledány nástroje pro jejich řešení.

Poloha a dopravní dostupnost	
Silné stránky	Slabé stránky
Z hlediska nabídky pracovních příležitostí, vzdělávacích kapacit a služeb příznivá poloha v zázemí Prahy a současně v blízkosti Berouna	Vysoké zatížení individuální automobilovou dopravou zajišťující dojížděku do zaměstnání a za službami a o volných dnech a letních měsících za rekreací (turistika, chataření, chalupaření)
Příznivá poloha v CHKO Český kras	Potřeba ochrany přírody a krajiny omezuje modernizaci zajišťujících spojení s Prahou a Berounem a tím zkrácení dojezdové doby a zvýšení plynulosti dopravy
Dobrá dopravní dostupnost Prahy a Berouna individuální automobilovou dopravou	Dobrá dopravní dostupnost Prahy individuální automobilovou dopravou je omezována častými dopravními zácpami na hlavních pozemních komunikacích (zejména v bezprostřední blízkosti Prahy)
Přímé (autobusové) dopravní spojení do Berouna, dobrá frekvence spojů	Častá zpoždění na hlavní železniční trati (č. 171) vyvolaná její modernizací, případně stavem vozového parku
Železniční doprava zajišťující dobré spojení s Prahou	

Obyvatelstvo	
Silné stránky	Slabé stránky
Stabilní růst počtu obyvatel v posledních cca 20 letech	V období 2004-2021 se počet obyvatel zvýšil o čtvrtinu.
V posledních cca 20 letech počet narozených převyšoval počet zemřelých	Růst počtu obyvatel závisí především na migraci
Relativně nízký průměrný věk obyvatel (v porovnání s celým Středočeským krajem)	Postupné stárnutí obyvatelstva, růst počtu obyvatel důchodového věku převyšuje zvyšování počtu dětí (0-14 let)
Relativně vyrovnaný počet dětí v hlavních věkových skupinách, počet dětí školou povinných nepřevyšuje kapacitu ZŠ	Převaha počtu obyvatel, kteří se narodili v jiné obci, může vytvářet třecí plochy z hlediska fungování komunit a prosazování změn.

Zvyšování vzdělanosti obyvatel (růst počtu obyvatel s VŠ vzděláním, pokles počtu obyvatel se základním vzděláním)	11 % osob bydlících v Litni zde nemá trvalé bydliště
Relativně vysoké zastoupení rodáků (44 % obyvatel)	

Bydlení – bytový fond	
Silné stránky	Slabé stránky
Relativně vyrovnaná struktura stáří domů	Poměrně vysoký počet neobydlených domů
Zhruba třetina domů byla postavena nebo rekonstruována po roce 1991	Přibližně čtvrtina domů byla postavena či byla rekonstruována před rokem 1945 a od té doby nebyla rekonstruována - horší stavebně-technické vlastnosti, technickou vybavenost a kvalita bydlení
V porovnání s některými okolními obcemi nenastala masivní výstavba rodinných domů v posledních cca 20 letech	

Školství a volnočasové aktivity pro děti	
Silné stránky	Slabé stránky
ZŠ F.J.Řezáče zajišťuje vzdělávání ve všech ročnících ZŠ vzdělávání	Není přípravná třída ZŠ
Komunitní (venkovský) charakter ZŠ F.J.Řezáče	Nedostačující kapacita školní družiny a absence školního klubu pro starší žáky na ZŠ F.J.Řezáče
Oddělení prvních tří ročníků ZŠ F.J.Řezáče (z hlediska šíření negativních vlivů vyšších ročníků, prevence šikany)	Vysoký věkový průměr pedagogického sboru (1. stupeň) ZŠ F.J.Řezáče – riziko odchodu do důchodu
Vysoký zájem a angažovanost pedagogů ZŠ F.J.Řezáče	Vysoký počet žáků v některých ročnících ZŠ F.J.Řezáče
Přítomnost školního psychologa ZŠ F.J.Řezáče	Nejsou stanovena jasná kritéria pro přijímání dětí z okolních obcí (z kterých obcí a za jakých podmínek jsou přijímáni žáci – možná potřeba revize smluv)
Rozšíření nabídky ZŠ vzdělávacích kapacit o komunitní (soukromou) Naší školu	Nedostačující zázemí šaten ve staré budově ZŠ F.J.Řezáče
Úspěšná integrace žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	Naplnění kapacity ZŠ F.J.Řezáče
Široká nabídka kroužků na Naší škole	Nevyřešené majetkové vztahy v MŠ
Široká nabídka kroužků – Záskalák, Zálesák, hasiči, fotbal, aktivity knihovny apod.	Nevyřešená budoucnost zázemí pro volnočasové aktivity dětí a mládeže
Možnost částečného hrazení kroužků vouchery	Nedostatečná nabídka volnočasových aktivit pro starší žáky, která by rovněž sloužila jako prevence sociálně-patologických jevů

Kultura a sport	
Silné stránky	Slabé stránky

Silná kulturní tradice Litně	Nedostatečná koordinace pořádání kulturních aktivit jednotlivých subjektů omezuje maximalizaci pozitivních efektů spojených s návštěvností akcí (synergický efekt)
Vysoké zastoupení kulturních památek	Nedostatečná a nejednotná propagace kulturních a sportovních akcí a kulturních památek
Naučná stezka Liteň propojující významné pamětihodnosti, místa a zajímavosti	Poškození některých cedulí naučné stezky, naučná stezka není doplněna o další aktivity (kvízy, soutěže, herní prvky apod.)
Konání festivalů a koncertů na zámku	Nejasná koncepce a využití prostor kina po jeho rekonstrukci
Budova kina jako zázemí pro kulturní aktivity	Celková zastaralost expozice musea a jeho nízká atraktivita, není jasná koncepce jeho dalšího rozvoje
Existence muzea	Knihovna nemá dostatečné prostory pro další rozvoj, není stanoven způsob fungování knihovny po dobu rekonstrukce kina (kulturního domu) a určeny prostory pro její rozvoj po rekonstrukci
Existence knihovny, která disponuje nabídkou knih pro všechny věkové kategorie, a rozvíjí aktivity pro děti	Není stanovena koncepce rozvoje sportovišť ve vlastnictví městyse a jejich využívání
Pořádání tradičních jarmarků, trhů a dalších kulturních aktivit (loučení s létem, čarodějnice apod.)	
Pořádání tradičních sportovních aktivit, které přitahují sportovce z celého regionu – běh Litní	
Existence sportovní haly, fotbalového hřiště a dalších sportovišť jako zázemí pro pořádání sportovních akcí	

Zdravotnictví a sociální služby

Silné stránky	Slabé stránky
Ordinace praktického lékaře, pediatra a stomatologa	Stomatologie nepřijímá nové pacienty
Poskytováno chráněné bydlení	Nejsou zajištěny sociální služby pro důchodce a hendikepované
	Nejsou poskytovány sociální služby subjekty sídlícími v Litni

Životní prostředí, technická infrastruktura a bezpečnost

Silné stránky	Slabé stránky
Relativně dobrá úroveň životního prostředí díky CHKO Český kras	V části Leč, Vlence a Běleč není zavedena splašková kanalizace
Existence kanalizace na většině území části Liteň Městyse Liteň	Nízká míra připojení ke splaškové kanalizaci v částech obce, kde je zavedena
Provedená plynofikace ve všech částech Městyse Liteň	U starých budov možná likvidace odpadních vod trativody a přepady septiků (a jejich zastaralost)

Obecní vodovod zaveden do všech částí Městysu Liteň	Vyšší míra využívání fosilních paliv z důvodu vysokých cen plynu a elektřiny, případně topení vším možným
Zaveden systém odvozu odpadu D2D	Není vyřešen způsob likvidace některých druhů odpadů (např. suť apod.), sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu časově omezen (nárazový)
Nízká míra kriminality	Ve sběrných hnízdech či dokonce kontejnerech zanecháván odpad, který do nich nepatří
	Stávající systém placení poplatků za odvoz odpadků nemotivuje ke snižování objemu (hmotnosti) smíšeného komunálního odpadu
	Relativně vysoká produkce bioodpadu – nízká míra individuálního kompostování
	Vysoký počet případů překročení maximální povolené rychlosti na pozemních komunikacích
	Časté parkování na nevhodných místech
	Absence přechodů pro chodce na důležitých místech
	Nepřehlednost některých křižovatek
	Špatný technický stav řady místních komunikací a chodníků a absence chodníků v mnoha ulicích

Hospodářství, maloobchod	
Silné stránky	Slabé stránky
Relativně velká podnikatelská aktivita	Malý počet pracovních příležitostí – většina ekonomicky aktivních osob vyjíždí za zaměstnáním do jiných obcí (zejména Praha a Beroun)
Přítomnost ekonomických subjektů se zaměstnanci	Nabídka obchodů a služeb limitována relativně nízkou poptávkou
Relativně různorodá odvětvová struktura ekonomických subjektů	Rozvoj místních podnikatelských subjektů, resp. zvyšování zaměstnanosti v Litni omezen nedostatkem potenciálních zaměstnanců
Nízká míra nezaměstnanosti	Nedostatek rozvojových ploch/nemovitostí pro podnikatelské aktivity
Relativně různorodá nabídka obchodů a služeb (potraviny, drogistické zboží, smíšené zboží - barvy-laky, domácí potřeby, železářství apod., pohonné hmoty, květinářství, pekařství, autoservisy)	
Přítomnost restaurací	
Přítomnost pošty, zásilkovny	

Řízení městysu	
Silné stránky	Slabé stránky
Realizace rozvojových projektů	Nejsou standardizovány a kodifikovány jednotlivé procesy a činnosti

V zastupitelstvu zastoupení starousedlíci i nově přistěhovalí obyvatelé	Nízká míra využívání informačních systémů, např. není zaveden informační systém pro platby místních poplatků
Vyvážené složení zastupitelstva z hlediska zastoupení jednotlivých částí městyse	Nejasné vymezení aktivit (agendy) zaměstnanců a volených představitelů
	Nízká úroveň informovanosti obyvatel o možnostech řešení jednotlivých životních událostí a dalších aktivitách realizovaných v Litni
	Málo rozvinuté koncepční řízení
	Nízké zapojení občanů do rozvoje městyse

Diskuse vize, priorit a opatření

Na základě stanovení silných a slabých stránek byla formulována vize rozvoje Městyse Liteň, rozvojové priority a opatření. Tyto budou předmětem druhé části diskuse.

Liteň představovala hospodářské a kulturní centrum regionu a jako takové po sobě zanechala významný otisk v krajině i literatuře. Chvalozpěv na Liteň je možné nalézt v básni Svatopluka Čecha Ve stínu lípy. Pomineme-li její lyrický úvod, v němž je krása Litně pojata spíše jako nostalgická vzpomínka, v závěru tohoto díla je zaznamenán přípitek, v němž mj. zaznívá vůle obyvatel, jaká by Liteň měla být. Nechtě se několik veršů z tohoto přípitku stanou také odrazem vůle současných obyvatel, mottem strategického plánu.

Motto:

„Bud' hrdým klenotem na klínu země,
 buď růží čarokrásnou v její kštici,
 staň korunou se slávy v její témě
 a perlou nadšení na jejím líci!“
 Svatopluk Čech, Ve stínu lípy

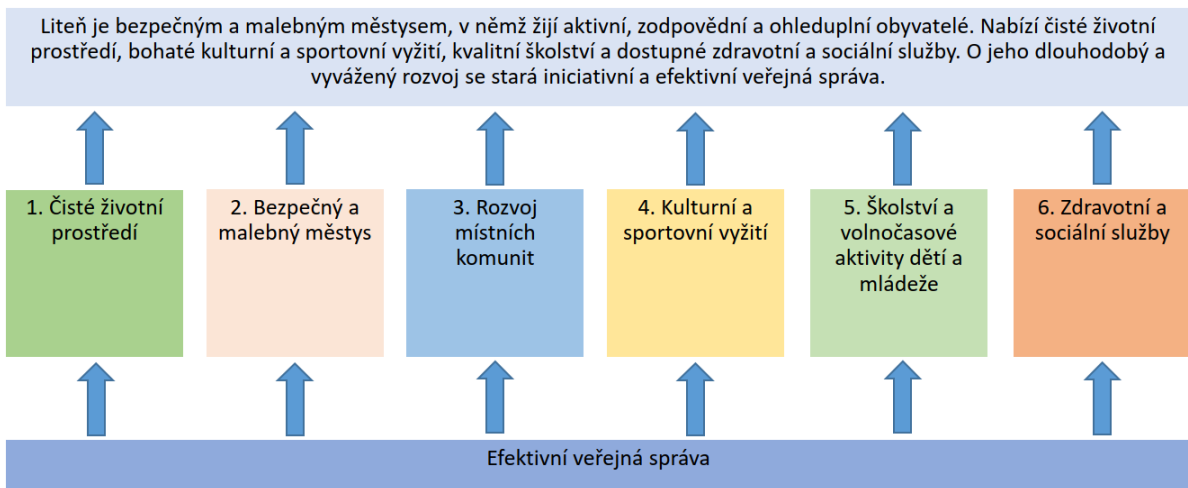
Jakkoliv toto motto může být představou liteňských obyvatel, z praktického hlediska je obtížné ji uchopit a přetvořit do konkrétních rozvojových aktivit. Proto byla zformulována rozvojová vize, jejíž zkrácenou verzi lze vyjádřit třemi slovy:

Liteň – můj domov

Celá vize zní:

Liteň je bezpečným a malebným městysem, v němž žijí aktivní, zodpovědní a ohleduplní obyvatelé. Nabízí čisté životní prostředí, bohaté kulturní a sportovní vyžití, kvalitní školství a dostupné zdravotní a sociální služby. O jeho dlouhodobý a vyvážený rozvoj se stará iniciativní a efektivní veřejná správa.

Pro dosažení této vize bylo stanoveno 6 vertikálních a jedna horizontální priorit. Schematicky jsou znázorněny na následujícím obrázku:

V následujícím přehledu priorit jsou uvedena jednotlivá opatření (prostředky, které umožňují dosáhnout cílů dané priority).

Čisté životní prostředí

Opatření:

1. Vytvoření efektivního systému odpadového hospodářství, který bude motivovat obyvatele k nižší produkci směsného komunálního odpadu a vyšší míře vytříděnosti
2. Dobudování splaškové kanalizace a zajištění ekologické likvidace odpadních vod
3. Dobudování a rozvoj vodovodní sítě
4. Podpora a využívání ekologicky šetrných zdrojů elektrické energie a tepla

Bezpečný a malebný městyse

Opatření:

1. Rekonstrukce místních komunikací a chodníků
2. Rekonstrukce Náměstí jako důstojného a bezpečného středu městyse a místa setkávání
3. Zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích procházejících Litní
4. Údržba a opravy nemovitostí a veřejných prostranství
5. Propojení jednotlivých částí městyse stezkami pro pěší a cyklostezkami

Rozvoj místních komunit

Opatření:

1. Podpora místní spolkové činnosti
2. Podpora rozvoje dialogu mezi spolky a s Městysem Liteň
3. Zapojení do MAS Karlštejsko

Kulturní a sportovní vyžití

Opatření:

1. Podpora sportovních a kulturních aktivit
2. Rekonstrukce kulturního domu jako centra pro realizaci kulturních aktivit
3. Rozvoj spolupráce mezi jednotlivými subjekty v oblasti kultury
4. Podpora rozvoje sportovišť
5. Podpora propagace kulturních a sportovních aktivit

Školství a volnočasové aktivity dětí a mládeže

Opatření:

1. Vybudování zázemí pro volnočasové aktivity dětí a mládeže
2. Podpora rozvoje volnočasových aktivit dětí a mládeže
3. Modernizace prostor a vybavení škol
4. Podpora vzdělávacích, sportovních a kulturních aktivit škol
5. Podpora získávání kvalifikovaných učitelů

Zdravotní a sociální služby

Opatření:

1. Zajištění sociálních služeb pro důchodce a hendikepované
2. Zajištění dostupnosti lékařské péče poskytované na území městyse pro všechny občany

Efektivní veřejná správa

Opatření:

1. Podpora dalšího vzdělávání zaměstnanců a volených zástupců
2. Standardizace a kodifikace procesů a zavedení informačního systému
3. Vytvoření stabilního systému informování občanů
4. Vytvoření rozvojových koncepcí a jejich realizace
5. Podpora zapojení občanů do rozvoje městyse

Opatření jsou realizována prostřednictvím jednotlivých aktivit/akcí/projektů, přičemž tyto nemusí být realizovány jen Městyssem Liteň, ale jakýmkoliv subjektem (i fyzickou osobou). Každý obyvatel svojí činností může a měl by přispět k naplnění vize. Liteň je naším společným prostorem, domovem. A každý se přeci o svůj domov stará.

Níže je uveden indikativní akční plán sestavený především z již rozběhlých projektů, aktivit, které jsou z hlediska legislativních norem nevyhnutelné či aktivit, které se v jiných obcích ukázaly jako přínosné.

Indikativní akční plán

Priorita 1. Čisté životní prostředí	
Opatření	Aktivita
Vytvoření efektivního systému odpadového hospodářství, který bude motivovat obyvatele k nižší produkci směšného komunálního odpadu a vyšší míře vytríděnosti	Dobudování systému D2D a sběrných hnízd
	Změna poplatku za komunální odpad na poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovitě věci
Dobudování splaškové kanalizace a zajištění ekologické likvidace odpadních vod	Dostavba kanalizace v Litni (Krátká a U záložny)
	Vybudování kanalizace v Bělči a Vlencích
	Navýšení kapacity ČOV
	Vytvoření systému pro informování občanů o ekologické likvidaci odpadních vod a povinnostech vlastníků nemovitostí a následné kontroly
Dobudování a rozvoj vodovodní sítě	Dostavba vodovodu v Bělči
	Výstavba velkokapacitního vodojemu v Litni – Chrástech
	Zřízení dálkových odečtů odběru vody

Podpora a využívání ekologicky šetrných zdrojů elektrické energie a tepla	Instalace FVE na ČOV, ATS, radnici, školu, sportovní centrum
Priorita 2. Bezpečný a malebný městyse	
Opatření	Aktivita
Rekonstrukce místních komunikací a chodníků	Výstavba chodníku v Dlouhé ulici
	Rekonstrukce Nádražní ulice
	Rekonstrukce Chrástecké ulice
Rekonstrukce Náměstí jako důstojného a bezpečného středu městyse a místa setkávání	Revitalizaci centra Litně (Náměstí, Školská, s. Sv. Čecha)
Zvýšení bezpečnosti na pozemních komunikacích procházejících Litní	Zřízení vjezdových bran pro zpomalení provozu v Litni
	Vybudování přechodů pro chodce
Údržba a opravy nemovitostí a veřejných prostranství	Rekonstrukce Kaple sv. Jana Nepomuckého
Priorita 4. Kulturní a sportovní využití	
Opatření	Aktivita
Rekonstrukce kulturního domu jako centra pro realizaci kulturních aktivit	Rekonstrukce kulturního domu
Priorita 7: Efektivní veřejná správa	
Opatření	Aktivita
Vytvoření stabilního systému informování občanů	Obnovení vydávání Liteňského zrcadla
	Modernizace webových stránek městyse